

Let op: de oorspronkelijke versie van deze pagina ([bg](#)) is onlangs gewijzigd.

Bulgaars

Aan de vertaling in het Nederlands wordt momenteel gewerkt.

Swipe to change

Kosten

Bulgarije

Deze pagina bevat informatie over de gerechtskosten in Bulgarije.

Regelgeving inzake de honoraria van beoefenaars van justitiële beroepen

Advocaten

Wet op de orde van advocaten (meest recente wijziging in staatsblad nr. 69 van 5.8.2008).

Artikel 36:

De advocaat heeft recht op een honorarium voor zijn werk.

Het bedrag van het honorarium wordt door de advocaat en de cliënt overeengekomen. Het bedrag moet billijk en gerechtvaardigd zijn, en ten minste beantwoorden aan de aard van de dienstverlening (beschikking van de algemene raad van de orde van advocaten).

Bij gebreke van een overeenkomst wordt de vergoeding, op verzoek van de advocaat of de cliënt, door de raad van de orde bepaald (beschikking van de algemene raad van de orde van advocaten).

De vergoeding kan door de rechter worden bepaald als een vast bedrag en/of als een percentage van een bedrag, afhankelijk van de einduitspraak. Deze regel is niet van toepassing op de vergoedingen in strafzaken, en in civiele zaken over niet-materiële belangen.

Artikel 38:

De advocaat kan rechtsbijstand verlenen aan:

alimentatiegerechtigde personen;

personen in financiële moeilijkheden;

verwanten, vrienden en andere advocaten;

In deze gevallen heeft de advocaat recht op de vergoeding indien de tegenpartij in de kosten is verwezen. De rechter stelt de vergoeding vast op een bedrag dat niet lager ligt dan hetgeen overeenstemt met het bepaalde in artikel 36, lid 3, en veroordeelt de tegenpartij tot betaling ervan.

De vergoedingen (honoraria) zijn geregeld bij beschikking nr. 1 van 2004 van de algemene raad van de orde van advocaten. Dit zijn de minima:

Advies, informatie, opstellen van stukken en overeenkomsten:

een vast honorarium - ca. € 10 tot € 300;

naargelang van het materiële belang van de zaak, een vast honorarium (ca. € 75 tot € 350), plus een percentage van het materiële belang (0,1 tot 1%).

Honoraria in civiel- en bestuursrechtelijke procedures, per instantie:

vast honorarium (ca. € 50 tot € 250);

naargelang van het materiële belang dat in het geding is, een vast honorarium (ca. € 50 tot € 325), plus een percentage van het materiële belang (2 tot 6%).

Procedure voor **tenuitvoerlegging van rechterlijke beslissingen**:

de helft van de in punt 2 bedoelde honoraria.

Procedures over strafrechtelijke en bestuursrechtelijke sancties, per instantie, uitsluitend vaste tarieven:

vooronderzoek, ongeveer € 150;

vooronderzoek, ca. € 150 tot € 900, afhankelijk van de ernst van de feiten waarop de instructie betrekking heeft;

zaken betreffende bestuursrechtelijke sancties, € 75.

Procedures op grond van bijzondere wetten (jeugdbescherming, familierecht, huiselijk geweld, uitlevering, Europees aanhoudingsbevel, enzovoort):

uitsluitend vaste honoraria, ca. € 75 tot € 125.

Deurwaarders

Sinds 2006 treden **particuliere** en **publieke tenuitvoerleggingsfunctionarissen** als deurwaarder op. In beide gevallen gelden **wettelijke tarieven**:

Wat de **publieke functionarissen** betreft, deel II van het legestartief van de rechtbanken volgens het **wetboek van burgerlijke rechtsvordering** (2008).

Wat de **particuliere functionarissen** betreft, artikel 78 van de wet op de particuliere tenuitvoerleggingsfunctionarissen, en het tarief van de honoraria en kosten voor tenuitvoerlegging in de wet op de particuliere tenuitvoerleggingsfunctionarissen.

De tarieven zijn voor beide gevallen identiek.

De particuliere tenuitvoerleggingsfunctionaris berekent een extra honorarium van 50 procent op het basistarief voor betekening van stukken op vrije dagen en vakantiedagen, dagvaarding per e-mail, en verstrekking van afschriften van conclusies, kennisgevingen en bescheiden.

Vaste kosten

Kosten in civiele procedures

Kosten in civiele procedures

In deel I van het tarief van de legestartieven van de rechtbanken volgens het **wetboek van burgerlijke rechtsvordering** (2008) is het volgende bepaald:

in civiele vorderingen is het tarief 4% van het geëiste bedrag, met een minimum van € 25;

ten aanzien van vorderingen tot morele schadevergoeding is het tarief € 15 tot € 40;

ter zake van echtscheiding (ook op gemeenschappelijk verzoek) bedraagt het tarief 2% van hetgeen de verdeling en de alimentatie elk van beide partijen over een periode van drie jaar opleveren;

voor tenuitvoerleggingsbevelen, 2% van het materiële belang, met een minimum van € 12,5;

in adoptiezaken, € 12,5;

voor beslaglegging, € 20;

voor inbeslagneming van bewijsstukken, € 10;

in insolventiezaken, € 25 voor individuele ondernemers, € 125 voor vennootschappen.

Procedurestand waarin de vaste kosten moeten worden betaald

De leges worden betaald voordat de procedure een aanvang neemt of de handeling wordt verricht (artikel 76 van het wetboek van burgerlijke rechtsvordering).

Vaste kosten in strafzaken

Vaste kosten ten laste van de partijen in strafzaken

De toerekening van de kosten en vergoedingen in strafzaken is geregeld in het **wetboek van strafvordering**:

Artikel 187: Kostendekking

De kosten van de strafprocedure worden, tenzij de wet anders bepaalt, gedekt uit het daarvoor bestemde bedrag op de begroting van de betrokken instantie. Met betrekking tot klachtdelicten moet het kostenbedrag door de klager voorafgaandelijk, of althans binnen zeven dagen worden gedeponereerd.

Met betrekking tot klachtdelicten komen de kosten van de bewijsvoering door de verdachte ten laste van de begroting van de rechtbank.

De vaste kosten zijn bepaald in tarief nr.1 van de - laatstelijk in 2005 gewijzigde - wet op de legesheffing door de rechtbanken, het openbaar ministerie, de recherche, en het ministerie van justitie:

indiening van de klacht in een klachtdelictprocedure - € 6;

civiele vordering in de klachtdelictprocedure - € 2,5;

verzoek om eerherstel in een lopende zaak - € 3.

Procedurestand waarin de vaste kosten moeten worden betaald

De bovenbedoelde kosten moeten door de klager voorafgaandelijk, of althans binnen zeven dagen, worden gedeponereerd.

Vaste kosten in een constitutionele procedure

Vaste kosten ten laste van de partijen in een constitutionele procedure

Het Bulgaarse rechtswezen kent geen constitutionele procedure.

Informatie die de vertegenwoordiger in rechte vooraf moet verstrekken

Rechten en verplichtingen van de partijen

Volgens **artikel 40, lid 3**, van de **wet op de orde van advocaten** moet de advocaat de cliënt nauwkeurig over diens rechten en verplichtingen informeren. De advocaat is niet uitdrukkelijk verplicht zijn cliënt te informeren over de kosten die deze tijdens de procedure vooruit zal moeten betalen. De verplichting ligt echter wel besloten in zijn beroepscode.

Informatie over de kosten

Waar is informatie over de kosten te vinden?

Rechtssubjecten die een procedure willen aanspannen beschikken niet over publieke bronnen - een officiële of officieuze website of een overheidsinstantie - waaruit zij beknopte informatie over de daaraan verbonden kosten kunnen krijgen. Zij zijn daarvoor in de eerste plaats op hun advocaat aangewezen.

Wel kan men op de volgende publieke websites de regelgeving inzake leges en proceskosten raadplegen, en zelf de berekening maken: [nationale wetgeving](#), [nationale raad van de orde van advocaten](#), [hoge raad voor de magistratuur](#), [nationaal bureau rechtsbijstandvoorziening](#). Deze websites bestaan alleen in het Bulgaars.

In welke talen is de informatie verkrijgbaar?

Alle genoemde websites zijn momenteel uitsluitend in het Bulgaars.

Waar is informatie te vinden over bemiddeling / mediation?

De informatie staat op de website van het [ministerie van justitie](#).

Waar is aanvullende informatie te vinden over de procedurekosten?

Waar is informatie te vinden over de gemiddelde duur van de verschillende procedures?

De website van de [hoge raad voor de magistratuur](#) bevat jaarlijkse en halfjaarlijkse verslagen over de justitiële verrichtingen op de verschillende niveaus, met informatie over de zaken die binnen de laatste drie en zes maanden, het laatste jaar, de laatste twee jaar en binnen een langere termijn zijn afgesloten. De dienst statistiek van de hoge raad voor de magistratuur verstrekt analyses en informatie over de gemiddelde duur van de procedure in civiel-, straf- en bestuursrechtelijke zaken.

Waar is informatie te vinden over de gemiddelde totale kosten van een bepaalde procedure?

Hierover wordt door de overheid geen informatie verstrekt.

Belasting over de toegevoegde waarde

Hoe wordt deze informatie verstrekt? Welke percentages zijn van toepassing?

De btw is in de kosten inbegrepen (zie de tarieven en regelgeving hierboven).

Rechtsbijstand

Inkomensdrempel in civiele zaken

Volgens de rechtsbijstandswet gelden in civiele en strafzaken dezelfde voorwaarden (zie verder):

Artikel 22:

Rechtsbijstand (in de zin van het eerste en het tweede onderdeel van artikel 21) wordt verstrekt aan personen die voor maandelijks sociale bijstand in aanmerking komen (volgens de procedure in de uitvoeringsregeling wet sociale bijstand), en aan personen die in een instelling voor gespecialiseerde maatschappelijke dienstverlening zijn geplaatst.

Rechtsbijstand (in de zin van het eerste en het tweede onderdeel van artikel 21) moet volgens de procedure in de [jeugdbeschermingswet](#) worden verstrekt aan het pleeggezin, het gezin of de vrienden en verwanten bij wie het kind verblijft.

Het besluit tot plaatsing van een kind moet, naar gelang van het geval, door het hoofd van het directoraat sociale bijstand of door de rechter zijn bekrachtigd. Eenieder die niet, volgens de procedure van de uitvoeringsregeling wet sociale bijstand, zijn aanspraak op een maandelijks sociale uitkering heeft doen gelden, moet bij het nationaal bureau rechtsbijstandvoorziening een attest van het hoofd van het directoraat sociale bijstand indienen, waarin verklaard wordt dat hij voor de uitkering in aanmerking komt.

In civiel- en bestuursrechtelijke zaken gelden aanvullende vereisten.

Artikel 23:

In civiel- en bestuursrechtelijke zaken wordt rechtsbijstand verleend als de rechter, op grond van gegevens van de bevoegde instanties, oordeelt dat de betrokkene zich geen advocaat kan veroorloven. Hierbij neemt hij de volgende factoren in aanmerking:

het persoonlijk of gezinsinkomen;

de geattesteerde vermogenstoestand;

de gezinssituatie;

de gezondheidssituatie;

de beroepsactiviteit;
de leeftijd;
andere geverifieerde omstandigheden.

Inkomensdrempel voor de verdachte in strafzaken

Naast de in artikel 22 van de rechtsbijstandswet bepaalde criteria (zie hierboven), zijn de volgende bepalingen van toepassing:

Artikel 23:

De (in het derde onderdeel van artikel 21 bedoelde) rechtsbijstand omvat de gevallen waarin de verdachte zich door een raadsman moet laten verdedigen of vertegenwoordigen.

De rechtsbijstand omvat voorts de gevallen waarin de verdachte, verweerder of partij in een straf-, civiel- of bestuursrechtelijke procedure zich geen advocaat kan veroorloven, niettemin rechtsbijstand verlangt, en deze rechtsbijstand in het belang van de rechtsbedeling geboden is.

In strafzaken oordeelt de bevoegde instantie op grond van de vermogenstoestand of de betrokkene zich geen advocaat kan veroorloven.

Inkomensdrempel voor het slachtoffer in strafzaken

De drempel is dezelfde als voor de andere partijen in strafzaken (zie hierboven).

Andere voorwaarden voor het verlenen van rechtsbijstand aan het slachtoffer

Er zijn geen specifieke wettelijke voorwaarden; de algemene regels inzake rechtsbijstand in strafzaken (artikelen 22 en 23 van de rechtsbijstandswet) zijn van toepassing.

Andere voorwaarden voor het verlenen van rechtsbijstand aan de verdachte

Er zijn geen specifieke wettelijke voorwaarden; de algemene regels inzake rechtsbijstand in strafzaken (artikelen 22 en 23 van de rechtsbijstandswet) zijn van toepassing.

Kosteloze rechtspleging

Artikel 83: Vrijstelling van leges en kosten

De volgende processuele handelingen zijn van leges en kosten vrijgesteld:

vorderingen van werknemers en bedienden, alsmede collectieve acties, voortvloeiend uit een legitieme arbeidsverhouding;
alimentatievorderingen;

vorderingen van het openbaar ministerie;

vorderingen wegens civiele aansprakelijkheid in strafzaken waarin een definitieve veroordeling is uitgesproken;

vertegenwoordigers die speciaal zijn aangewezen voor partijen zonder bekend adres.

Natuurlijke personen hoeven geen leges en proceskosten te betalen als de rechter oordeelt dat zij niet over **voldoende middelen** beschikken. Bij de behandeling van het vrijstellingsverzoek neemt de rechter de volgende factoren in aanmerking:

het persoonlijk of gezinsinkomen;

de geattesteerde vermogenstoestand;

de gezinssituatie;

de gezondheidstoestand;

de activiteit;

de leeftijd;

andere relevante omstandigheden.

In de in de leden 1 en 2 bedoelde gevallen worden de proceskosten betaald uit het daarvoor bestemde bedrag op de begroting van de rechtbank.

Artikel 84: Vrijstelling in bijzondere gevallen

Vrijgesteld van leges, maar niet van proceskosten zijn:

de staat en zijn instellingen, behalve in zaken betreffende hun vermogen en hun vorderingen en rechten met een particulier karakter (wijziging in staatsblad nr. 50 van 2008, in werking sinds 1.3.2008; gewijzigd bij arrest van het grondwettelijk hof in zaak nr. 3 van 2008, staatsblad nr. 63 van 2008);

het Bulgaarse Rode Kruis;

de gemeenten, behalve ter zake van hun vorderingen en vermogensrechten met een particulier karakter, particuliere gemeentelijke eigendomsrechten.

Wanneer wordt de in het ongelijk gestelde partij verwezen in de kosten van de in het gelijk gestelde partij?

Civiele zaken

Artikel 78: Toerekening van kosten

De kosten van de eiser (met name de proceskosten en in voorkomend geval de kosten van verdediging) moeten door de verweerder worden gedragen naar verhouding van het gedeelte van de eis dat is toegewezen

Indien geen verweer is gevoerd, wordt de **verweerder in de kosten van de eiser verwezen**.

De **verweerder** heeft aanspraak op terugbetaling van de **kosten naar verhouding van het niet toegewezen gedeelte van de eis**.

De **verweerder** heeft aanspraak op terugbetaling van de **kosten indien het proces wordt gestaakt**.

Indien terugbetaling wordt geëist van kosten van verdediging die **te hoog** zijn volgens de juridische en feitelijke moeilijkheidsgraad van het dossier, kan de rechter op verzoek van de tegenpartij een kleiner bedrag toekennen, doch niet kleiner dan het in artikel 36 van de wet op de advocatuur bepaalde bedrag.

Indien de in het gelijk gestelde partij is vrijgesteld van leges en proceskosten, komen deze volledig ten laste van de **gedaagde**. De bedragen worden door de rechter bepaald.

Indien de in het gelijk gestelde **partij rechtsbijstand geniet**, worden de kosten van verdediging terugbetaald aan het nationaal bureau rechtsbijstandvoorziening, in verhouding tot het toegewezen gedeelte van de eis. De kosten komen te haren laste ten belope van het niet toegewezen gedeelte van de eis.

De **honoraria van de verdediging** worden tevens terugbetaald aan rechtspersonen en individuele ondernemers met een raadsman in eigen dienst.

In geval van minnelijke schikking moet de **helft van het gedeponeerde legesbedrag** aan de eiser worden terugbetaald. De kosten van de procedure en de schikking blijven te zijnen laste, tenzij anders is overeengekomen.

Derden die bijstand verlenen* dragen zelf de kosten van de door hen verrichte processuele handelingen.

Indien het **openbaar ministerie** optreedt, worden de **kosten** aan de staat terugbetaald, of door de staat gedragen.

*In een civiele procedure, personen die gelden als afzonderlijke partij met eigen rechten en plichten overeenkomstig het wetboek van burgerlijke rechtsvordering.

Strafzaken

Wetboek van strafvordering - kosten en vergoedingen

Artikel 187: Kostendekking

De kosten van de strafprocedure worden, tenzij de wet anders bepaalt, gedekt uit het **daartoe bestemde bedrag op de begroting van de betrokken instantie**. In **procedures ter zake van klachtdelicten** wordt het kostenbedrag **door de klager vooraf, of althans binnen zeven dagen gedeponneerd**.

Met betrekking tot **klachtdelicten** komen de kosten van de bewijsvoering door de verdachte ten laste van de **begroting van de rechtbank**.

Artikel 188: Vaststelling van de kosten

Het kostenbedrag wordt door de rechter of de instruerende instantie vastgesteld.

De vergoeding voor de getuigen - werknemers of bedienden - wordt door de rechter vastgesteld.

Artikel 189: Beslissing inzake de kosten

De rechter doet in de beslissing ten principale tevens uitspraak over de kosten.

De **kosten van vertaling in de instructiefase** komen ten laste van de instruerende instantie; die van de behandeling ter terechtzitting ten laste van de rechtbank.

Wordt de **verdachte schuldig bevonden**, dan verwijst de rechter hem **in de kosten van het proces, met inbegrip van het honorarium en de andere kosten van de ambtshalve toegevoegde raadsman**. De proceskosten omvatten voorts de onkosten die zijn gemaakt door de **klager** en de **civiele partij**, mits zij daartoe een aanvraag hebben ingediend. Zijn er meerdere personen in het ongelijk gesteld, dan worden de kosten door de rechter **naar verhouding omgeslagen**.

De **verdachte die gedeeltelijk onschuldig is bevonden** wordt door de rechter uitsluitend **verwezen in de kosten die verband houden met het gedeelte van de tenlastelegging waarvoor hij wel is veroordeeld**.

Artikel 190: Verdeling van de kosten

Indien de verdachte is **vrijgesproken** of **van rechtsvervolgning is ontslagen**, komen alle kosten van de gewone strafvervolgning **ten laste van de staat**, en de kosten van de klachtdelictprocedure **ten laste van de klager**.

Dwangbevelen betreffende de kosten worden door de rechter in eerste aanleg uitgevaardigd.

Vergoeding van deskundigen

Het wetboek van burgerlijke rechtsvordering bevat een algemene regel inzake de vergoeding voor deskundigen in civiele zaken.

Artikel 75: Vaststelling van de kosten

"... het honorarium van de deskundigen wordt vastgesteld door de rechter, rekening houdend met het verrichte werk en de gemaakte onkosten.

Beschikking nr. 1 van 2008 van de hoge raad voor de magistratuur betreffende de registratie, kwalificatie en vergoeding van deskundigen is van toepassing op civiel-, straf- en bestuursrechtelijke zaken. Artikel 29 bepaalt dat de vergoeding wordt vastgesteld door de instantie die de deskundige aanwijst, rekening houdend met:

De moeilijkheidsgraad van de opdracht

De bekwaamheid en de kwalificatie van de deskundige

De duur van de opdracht

De inhoud van de opdracht

Noodzakelijke onkosten, zoals materiaal, verbruiksartikelen, instrumenten, apparatuur, enzovoort

Andere factoren, zoals deadlines, overwerk, werken op feestdagen, enzovoort.

Vergoeding van vertalers en tolken

Civiele zaken

De regels betreffende deskundigen gelden ook voor vertalers (zie hierboven).

Strafzaken

Wetboek van strafvordering: Artikel 189, lid 2.

De kosten van vertaling in de instructiefase komen ten laste van de instruerende instantie, die van de behandeling ter terechtzitting ten laste van de rechtbank.

Bestanden

[bevindingen uit de studie naar kosten transparantie](#) (566 Kb)

Laatste update: 20/07/2022

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.